

Jubilæumsgudstjeneste i Klosterkirken

Den 6. oktober 2019. I anledning af Klosterkirkens 600 års jubilæum

*Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Lukas:*

Derefter gik Jesus til en by, som hedder Nain,
og hans disciple og en stor skare
gik sammen med ham.

Men da han nærmede sig byporten, se,
da blev der båret en død ud,
som var sin mors eneste søn,
og hun var enke;
og en stor skare fra byen fulgte med hende.

Da Herren så hende, ynkedes han over hende
og sagde: »Græd ikke!«

Og han gik hen og rørte ved båren.
Bærerne stod stille, og han sagde:
»Unge mand, jeg siger dig: Rejs dig op!«

Da satte den døde sig op og begyndte at tale,
og Jesus gav ham til hans mor.

Alle blev fyldt af frygt og priste Gud og
sagde:
»En stor profet er fremstået iblandt os,
og Gud har besøgt sit folk.«

Og det ord om ham nåede ud over hele Judæa
og i hele omegnen.
Amen.

Luk 7,11-17

”Tillykke”, sagde nogen til mig i fredags,
da jeg holdt aftenandagt her i kirken.
”Har du fødselsdag?” var der straks andre, der
spurgte.

Nej. Det er klosterkirken her, der har
fødselsdag,
og det er blevet fejret med prompt og pragt de
sidste dage.

Hvis vi skal være helt nøjagtige,
så er det franciskanerklosteret her i Nykøbing
Falster,
der for 600 år siden, i 1419, fik tilladelse til at
blive opført.

Klosterkirken stod dog først færdig omkring
år 1500, som en stor tilbygning til det store
kloster.

Så det er faktisk franciskanerklosteret, der har
jubilæum.

Franciskanermunke er også kendt under
navnet Gråbrødre, eller tiggermunke, da deres
ideal var fattigdom.

De blev også kaldt De små brødre, der på
latin hedder

Ordo Fratrum Minorum = deraf forkortelsen:
O.F.M.

Ordenens grundlægger var Frans af Assisi,
født i 1209. Det er ham, den nuværende Pave
Frans er opkaldt efter.

Frans blev født i Assisi som søn af en
velhavende forretningsmand, der mente, at
sønnen skulle overtage hans forretning.
Men sønnen valgte at gå sine egne vegne –
det har vi hørt om mange gange i
verdenshistorien.

Frans fik under en sygdomsperiode en åndelig
vækkelse, og under en pilgrimsrejse til Rom
gav han sig til at tigge sammen med de syge.

Derefter begyndte han selv at tage sig af de syge, og han bad intenst til Gud. I en bøn hørte han Jesus sige: ”Gå hen og byg mit hus op, for det er ved at styrte sammen”.

Ved siden af arbejdet med de syge, begyndte Frans så at genopbygge forfaldne kirker. Ikke til store pompøse kirker, for han mente, at kirkerne skulle være enkle og spartanske. En-skibet, sådan som dette kirkerum er. I hans forkyndelse lagde han særlig vægt på den sande glæde, og på at penge og rigdom skiller mennesker både fra Gud og næsten.

Frans af Assisi åbnede folks øjne for en ny, enkel og livsglad måde at være i verden på. Fra Frans og hans tilhængere opstod Franciskanerorden. I solidaritet med de svageste levede ordenen i fattigdom og tog sig af de syge. Bevægelse spredte sig over hele Europa, og 300 år senere var der 26 klostre i Danmark, hvoraf det ene altså lå her i Nykøbing.

Franciskanerne nåede kun at eksistere i Nykøbing i godt hundrede år. Så satte Reformationen en stopper for deres virke, og klosteret blev nedlagt.

Som så mange andre steder havde kongemagt og adelsmagt blikket fæstnet på kirkens værdier. Sammen med den religiøse konvertering til protestantisme blev alle klostrenes værdier inddraget af landenes magthavere.

Det betød, at klosterbygningerne skiftede formål.

Her i Nykøbing blev klosteret til hospital, sidenhen ofte kaldt sygeklosteret, og kirken her blev som mange andre klosterkirker til en sognekirke.

I dag er franciskanermunkenes arbejde blevet overtaget af det offentlige sundhedssystem med de dertil knyttede hospitalspræster, der i dag findes ved alle større sygehuse.

Hospitalspræsterne træder til, når mennesker, syge som pårørende, har brug for åndelig omsorg.

En hospitalspræst blev ringet op en aften. Hun skulle komme med det samme. En kvinde og hendes datter var blevet kørt ned af en lastbil i en højresvingsulykke. Kvinden var dræbt på stedet. Datteren svævede mellem liv og død.

Faderen havde akut brug for at tale med en præst. Troen på livet var i et splitsekund blevet taget fra ham.

Præsten ankom til hospitalet og blev ført ind på stuen, hvor en mand med et stort fuldskæg lå krøllet sammen i fosterstilling. ”Jeg tror ikke på Gud”, råbte han, ”men jeg har brug for at tale med en præst!”

Det var introduktionen af sangskriver og sangeren Søren Huus, som jeg i sidste uge hørte synge og fortælle om sin rejse igennem sorgens land, om da han mistede sine elskede, og om kampen for at genvinde troen på livet efter det ultimative tab.

Det er blevet til musik på hans album ”Troen og Ingen”, som også er opsat som et teaterstykke, der spilles her på Nykøbing Falster Teater.

Søren Huus’ musik ramte mig lige i hjertet, for vi lever vores liv spændt ud mellem liv og død og mellem lys og mørke. Det erfarer vi alle på et tidspunkt!

Angsten for at miste ligger i bunden af vores eksistens som mennesker.

At vi skal miste vores elskede er givet. Enten når vi selv dør, eller når vores elskede dør.

At vi skal skilles, det er præmissen for at elske.

Det er kærlighedens pris!

Vi fødes, vi mødes og vi følges igennem et stykke af livet.
Og vi skilles efter en rejse sammen, og rejser videre alene.
Sådan er det at elske.

Vi ved det godt.
Men de færreste af os kan lide at tænke på det, for det vækker en ur-angst i de fleste mennesker.
Medicinen mod denne angst er imidlertid ikke at lade være med at elske.
Jeg har endnu ikke mødt det menneske, der ikke var villig til at betale kærlighedens pris.
En forelsket, som valgte kærligheden fra, for at undgå at blive ramt af sorgen ved at miste.
Et ungt par, der ikke ville sætte børn i verdenen, af angst for at dø fra barnet eller af angst for at barnet dør fra dem.

Jeg har heller aldrig mødt et menneske, der i sin dybeste sorg over at have mistet sit barn, ville have ønsket, at barnet aldrig havde eksisteret.
Nej, det ville jo være absurd og indbegrebet af egoisme.

Så vi lever med angsten for at miste vores elskede.
Det er ganske enkelt en del af det at være et menneske.

Det er håbet, der er medicinen mod angsten.
Søren Huus fortalte også om en gammel barndomsven, der havde taget livet af sig selv.
Han efterlod sig kone og børn og var således omgivet af kærlighed, men han led af depressioner og havde mistet håbet.
Han var fanget i angst og fortvivlelse.

Vi lever vores liv spændt ud mellem lys og mørke.
Men hvis man tror, at man er overladt til sig selv i mørket,

så er vejen banet for angst og fortvivlelse.
Fortvivlelsen er som kviksand, der kan trække et menneske ned i intetheden. Depression kalder vi det.
Modgiften mod depressionen er håbet.

Det gælder både for os, der lever i dag, for sangeren Søren Huus, og for middelalderens mennesker, som franciskanerne tog sig kærligt af, og for enken fra Nain, der havde mistet sin eneste søn, som Jesus genopliver.

Jeg kunne jo tage brodden af teksten ved at sige,
at vi ikke skal tro konkret på opstandelsen, men kun i overført betydning.
Eller jeg kunne argumentere for, at vi virkelig skal tro på, at Jesus genoplivede den døde.
Men jeg gør ingen af delene.
Jeg lader fortællingen stå som et kors for forstanden
og til forargelse for fornuften.
For forstand og tro er ikke hinandens modsætninger.

Det afgørende i fortællingen er ikke sønnen, der genopstår, men enken, der får håbet igen.
Det er hende, der er hovedpersonen.
Enkens søn blev genoplivet og fik nogle flere år at leve i.
Jesus udsatte døden. Men også enkens søn fra Nain skulle dø på et senere tidspunkt. Det hører vi bare ikke om,
for det er ikke ham, der er hovedpersonen i evangeliefortællingen – det er hans mor, enken fra Nain.

Det afgørende i fortællingen er, at Jesus griber ind og giver hende livet og håbet igen.
Mennesker får også udsat døden i dag, når de fx får en organtransplantation, der giver dem nogle flere år at leve i.
Behandling og operationer kan udsætte døden, men dø, det skal vi alle på et tidspunkt og skilles fra dem, vi har kære.

For den helt afgørende modsætning er IKKE liv eller død, lys eller mørke.

Det er modsætningen mellem tro og håb på den ene side

og fortvivelse og angst på den anden, der afgør et menneskeliv.

”Angst æder sjæle op”, skrev den tyske filminstruktør Fastbinder, og troen og håbet er medicinen mod den angst, der kan æde sjæle op.

Søren Huus fortalte, at han aldrig selv havde mistet håbet – selv ikke da sorgen og mørket havde været allermest intens. Håbet er det vigtigste, var hans budskab.

Det er også budskabet i evangeliet, hvor Jesus kommer den sørgende i møde og giver hende livet igen.

Teksten giver os håbet om, at Jesus også kommer os i møde, og giver os livet igen, når vi synes, vi har mistet alt.

Det er håbet om, at det døde liv i os kan blive levende igen.

Håbet om, at Gud griber ind, når det er allermest mørkt.

Håbet, der som en kraft overvinder frygten.

Håbet, der som en bevidsthed skaber global udvikling.

Håbet, der er motivationen til fælles handling.

Håbet, der giver tro på Guds almagt midt i vores afmagt.

Håbet om, at Gud er med og i os mennesker, der er spændt ud mellem lys og mørke.

Tilbage står glæden og taknemmeligheden over det,

der var engang. Sådan er det for de fleste, der har rejst igennem sorgens land.

Vi fødes, vi mødes og følges igennem et stykke af livet.

Og vi skilles efter en rejse sammen og rejser videre alene.

Det er kærlighedens pris – som vi alle gerne betaler i taknemmelighed for rejsen med vore elskede.

At Søren Huus rejser rundt i landet og synger sine sange om at miste sin elskede, er på forunderlig vis et billede på det liv, der kan være på den anden side af den store sorg. Megen stor kunst og poesi er vokset ud af mørke og sorg, musik og kultur, der spreder lys og glæde. I sangen ”Troen og ingen” synger Søren Huus:

”En dag så går jeg ud med glæde, mod den uendelige ro. Over livets vande, ad den allersidste bro.”

Hans ord vidner om, at håbet sejrer til sidst, at også vi en dag går ud med glæde mod den uendelige ro.

Livet forsvinder og opstår hele tiden i nye former.

Det sidste franciskanerkloster lukkede i Nysted i 1538. Gråbrødrene forsvandt efter Reformationen, men sygehus-præsterne har overtaget deres åndelig omsorg for de syge og deres pårørende.

Tillykke til Klosterkirken og byen, og tak de gråbrødre, der lagde grundstenen til Klosterkirken, og som har banet vejen for det livssyn, hvor vi tager os af den syge og svage, som vi bygger på i dag.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.

Amen

Lad os bede:
Vi takker dig, himmelske far,
for livet, du har skænket os,
for de mennesker, du har givet os at leve med,
og dem vi holder af og dem, der holder os ud.

Tak for din kirke på jorden, som vi samles i,
så du kan lade din ånd virke i og igennem os.
Tak fordi du sender os din Helligånd,
som kan trænge igennem selv det hårdeste
hjerter,
og sætte os i stand til at elske hinanden.

Giv os modet til at være trofaste,
selvom vi synes, at det ser håbløst ud.
Giv os troen på, at lyset altid vil sejre til sidst,
selvom vi i perioder kun kan se mørket.
Giv os tilliden til, at vi trygt kan vandre ad
dine veje,
selvom vi ikke ved, hvor de fører os hen.

Vær hos den, der lider, sørger eller er bange.
Vær hos mennesker, der er forfulgte på grund
af deres tro. Smelt det frosne hjerte i den, der
er angst.
Og lad den, for hvem døden er nær, mærke
din omsorg, dit nærvær og din kærlighed.

Velsign vort land og alle som opholder sig
her,
kongehuset, regeringen, folketinget og
domstolene, og alle der har fået magt og
indflydelse betroet,
og giv os alle, at vi må gøre din vilje.

Indgyd os mod og kærlighed til at favne de
udstødte,
og tage vare på de syge og svage.

Nedbryd falske fjendebilleder og fordomme.
Skab vilje til fred, dialog og forsoning,
overalt hvor der findes had, fanatisme og krig
i den store verden og i de små hjem.

Styrk og bevar din kirke og alle os i den,
både her i Klosterkirken i dag og ud over hele
din verden.

Gør os til et åbent, levende og givende
fællesskab.

Værn om vores familie og venner,
og alle dem, som står os nær.

(Og her kan vi hver især i stilhed
formulere vores egen bøn....)

Herre hør vor bøn og
giv os alle din nåde, fred og velsignelse.
Amen